

สรุปผลการดำเนินโครงการการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2563

วันที่ 30 มีนาคม วันที่ 1 มิถุนายน และ วันที่ 15 มิถุนายน 2564

.....

ในการจัดโครงการการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากร ทั้งสายอาจารย์และเจ้าหน้าที่ได้เพิ่มพูนความรู้ ได้เสริมสร้างประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการ ด้านวิจัย ด้านการเรียนการสอน และด้านบริการวิชาการ จากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์โดยตรง เพื่อให้ สามารถนำความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขึ้นไปปรับปรุงการเรียนการสอน การวิจัย การบริการ วิชาการ และการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ด้วยสถานการณ์การระบาดเชื้อไวรัส โควิด -19 ทำให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการจัดโครงการในลักษณะที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง บุคลากรภายในคณะวิชา และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ผสมผสานการประชุมแบบเผชิญหน้าแบบจำกัดคน และการประชุมแบบออนไลน์ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่ภาครัฐได้กำหนดไว้ โดยสรุปผลการจัดโครงการ ดังต่อไปนี้

ด้านการผลิตบัณฑิต

คณะกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคสมทบ ” ด้วยสถานการณ์การระบาดเชื้อไวรัส โควิด -19 จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรม โดยบุคลากรภายในคณะ นิติศาสตร์ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ร่วมกับอาจารย์จากคณะสาธารณสุขศาสตร์และ สิ่งแวดล้อม (เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคสมทบ ที่คณะนิติศาสตร์ได้ดำเนินการมาแล้วในช่วงตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2563 ที่เริ่มต้นการเรียนการสอนในรูปแบบไฮบริดผสมผสานการเรียนผ่านอีเลิร์นนิ่ง และการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาภาคสมทบเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จึงเป็นสิ่งที่นำมาสู่การถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันถึงปัจจัยที่จะทำให้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคสมทบประสบผลสำเร็จ สรุปได้เป็น .... ปัจจัย ด้วยกัน กล่าวคือ

1. การจัดการเรียนการสอนแบบลือคคอร์สที่สอบและสอบละรายวิชาที่เอื้อต่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็น บุคคลที่ทำงานแล้ว รายวิชาสามารถเทียบโอนได้ และใช้เวลาเรียนให้จบภายใน 2-3 ปี ตามวุฒิการศึกษาที่สมัคร
2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงมากนัก หากเทียบกับสถาบันการศึกษาอื่น ดังนั้น การเปิดหลักสูตรภาคสมทบ จำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจและเก็บข้อมูลว่า สถาบันการศึกษาใดที่เปิดหลักสูตรเหมือนกับหลักสูตรที่เราเปิดอยู่ และค่าใช้จ่ายเป็นเท่าใด เพื่อให้หลักสูตรสามารถแข่งขันได้ในตลาด โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบันที่ปัจจัยด้านราคา

เป็นสิ่งสำคัญ จึงจำเป็นต้องคิดตัวเลขต้นทุนของหลักสูตร จำนวนที่จะรับเข้า จุดคุ้มทุน เพื่อนำมาสู่การคิดค่าใช้จ่ายที่จะเรียกเก็บ รวมถึงการผ่อนจ่ายเป็นรายเดือนก็เป็นแรงจูงใจให้คนสนใจ เพราะคนทำงานแล้วสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายของตนเองได้

3. การทราบถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการรับเข้าศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ยกตัวอย่างเช่น กรณีของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตภาคสมทบ ที่มุ่งเน้นกลุ่มข้าราชการตำรวจที่จบหลักสูตรนายสิบตำรวจเป็นหลัก ก็จะมุ่งประชาสัมพันธ์ไปยังสถานีตำรวจนครบาล สถานีตำรวจภูธร ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร รวมทั้งทำความร่วมมือกับหน่วยงานของทางตำรวจ เช่น กองบังคับการตำรวจภูธรภาคที่ 2 เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

4. การมีระบบหลังบ้านของการรับสมัครและการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีการบริหารจัดการ และดูแลนักศึกษา ทั้งการส่งเอกสาร การรับชำระค่าสมัคร-ค่าเทอม การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่ต้องอัปเดต และเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เนื่องจากบางเรื่องหลักสูตรและคณะไม่สามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด

ด้านการวิจัย

คณะกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็น “องค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมชุมชน” (เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2564) โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบในการทำวิจัยได้นำประสบการณ์และประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการทำวิจัย มาแลกเปลี่ยนกับบุคลากรของคณะ ได้แก่ อาจารย์ศิริรินทร์พร ธารมัติ ในหัวข้อ “แนวทางการนำกระบวนการยุติธรรมชุมชนมาแก้ไขปัญหาอาชญากรรม” จากการสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและผู้นำชุมชน จะเห็นว่าเมื่อภาครัฐพบ CASE คนติดยาเสพติดจะสามารถประสานหน่วยงานเพื่อส่งต่อไปบำบัดแต่ถ้าไม่ยอมก็จะมีกระบวนการส่งไปยังหน่วยงานยุติธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป แต่ถ้าเป็นชุมชนพบ CASE กระบวนการชุมชนจะดำเนินการเองโดยไม่พึ่งพาหน่วยงานของรัฐ ถ้ามีการบำบัดฟื้นฟูก็จะติดตามผลและส่งคืนสู่สังคมมีการติดตามและหาอาชีพให้ ซึ่งเป็นการสร้างการยอมรับแก่ชุมชนโดยให้ผู้ติดยาได้ผ่านกระบวนการบำบัดอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ได้สร้างความเข้าใจระหว่างเด็กที่ติดยาและครอบครัวว่าจะบำบัดได้ไม่เกิน 5 ครั้ง ถ้าเกินจะต้องส่งต่อไปให้หน่วยงานยุติธรรมดำเนินการต่อไป

อีกงานวิจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมชุมชน คือ งานวิจัยของอาจารย์วุฒิมงคล พัวพันเกี่ยวกับ “มาตรการในเชิงกฎหมายที่สามารถลดสาเหตุและพฤติกรรมของการกระทำความผิดและการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” โดยพบว่า การลดและแก้ไขปัญหาคอร์ปครว้นั้น สามารถทำได้โดยพ่อแม่หรือครอบครัวของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุดในการอบรม

สั่งสอน แนะนำ รวมถึงชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทที่ทำให้เด็ก และเยาวชนไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด กล่าวคือ มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วม ในแง่ของการสร้างการมีส่วนร่วม พบว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมถึงหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกัน พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินคดียาเสพติดให้ดีกว่านี้ เพื่อให้หน่วยงานหลักทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว หรือมีการคิดค้นวิธีใหม่ๆ เพื่อให้กลุ่ม บุคคลกระทำผิดไม่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แต่ให้บุคคลเหล่านี้ไม่รับการแก้ไข ฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของตนเองให้มากขึ้นเพื่อที่จะเป็นการลดปริมาณของ คดีด้วยส่วนหนึ่ง ส่วนในเชิงนโยบายนั้น รัฐบาลควรกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การ ป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ โดยมีมาตรการ หน่วยงานที่รับผิดชอบติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจสอบ ให้มีผล ในทางปฏิบัติโดยเฉพาะการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับชุมชนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สามารถทำได้ เพิ่มจากผลการศึกษาวิจัยนี้ในอนาคต คือ การศึกษารูปแบบ/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ความสำเร็จของชุมชนในการ ป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับชุมชน สำหรับอุปสรรคในการทำวิจัยครั้งนี้ มีปัญหาในการลงพื้นที่เก็บ ข้อมูลวิจัย เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดเชื้อไวรัส โควิด -19 ทำให้การเก็บข้อมูลล่าช้าและไม่ครบตาม เป้าหมาย และอีกประเด็นคือกลุ่มตัวอย่างในการจะเก็บข้อมูลเป็นเด็กควรเสนอขออนุมัติไปยังหน่วยงานที่ดูแล เรื่องจริยธรรมการวิจัยพร้อมกับเรื่องอื่น ๆ เพื่อไม่เสียเวลา

ด้านการบริการวิชาการ

คณะกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็น “ลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตร คຸ້ມครองสิทธิ์ของ นักวิจัย” โดย ผศ.นิก สุนทรธัย คณบดีคณะนิติศาสตร์ได้รับเชิญให้ไปแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ให้กับบุคลากร ของคณะนิติศาสตร์และมหาวิทยาลัยทางระบบออนไลน์ (เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2564) โดยความร่วมมือกับ สำนักพัฒนาวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรอาจารย์ที่ทำงานวิจัยได้รับทราบและเข้าใจว่า งานวิจัยที่ตนได้ทำขึ้นนั้น สามารถเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ หรือนำไปสู่การจดอนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรได้อย่างไร ความสำคัญของการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตรที่มาจากผลงานวิจัย ตลอดจนมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร